

Verschillen jongens en meisjes, wat is aangeboren en wat niet?

De kleur roze en poppen horen niet per se bij meisjes en blauw en auto's niet automatisch bij jongens. Wel zijn bepaalde karakterverschillen aangeboren. Wat zijn die karaktereigenschappen en de verschillen? En hoeveel invloed heb je hier als ouder op?

Voorkeur

Vanaf de eerste dag na de geboorte kijken jongens langer naar objecten en meisjes langer naar gezichten. Ook hun voorkeur voor speelgoed verschilt. Meisjes kiezen vaker voor zachte, lichtgekleurde knuffels. Jongens hebben liever harder, felgekleurd speelgoed. Deze verschillen hebben te maken met bepaalde hormonen: testosteron bij jongens, progesteron bij meisjes. En zo zijn er meer voorkeuren, maar ook gedragingen die je in het algemeen meer bij jongens ziet dan bij meisjes. Bedenk dat de verschillen in werkelijkheid meestal minder zwart-wit zijn.

Verschillen binnen- en buitenkant

Om te beginnen kun je vaak al aan het uiterlijk zien dat jongens er anders uitzien dan meisjes. Ook kinderen ontdekken dat al als ze nog heel jong zijn. Niet alleen aan de buitenkant zijn er verschillen tussen jongens en meisjes, ook aan de binnenkant:

- Jongens hebben meer testosteron in hun lichaam.
- Het testosteron maakt jongens energiever en beweeglijker. Dit zie je al bij de gastouder als jongens met elkaar spelen. Jongens zijn vaker aan het stoeien en fysiek met elkaar bezig.
- Het testosteron zorgt voor verschillen in de cognitieve, fysieke en sociaal-emotionele ontwikkeling bij jongens en meisjes.

Hersenen van jongens en meisjes

Volgens kinder- en jeugdtherapeut Lia van Kooten is de ontwikkeling van de hersenen bij jongens en meisjes verschillend.

Bij jongens:

- is de rechterhersenhelft meer ontwikkeld. Dit gedeelte wordt ook wel het epicentrum voor creativiteit en ruimtelijk en abstract denken genoemd.
- verloopt de rijping van de hersenen en de integratie van de hersenfuncties trager dan bij meisjes. Dat kan leiden tot problemen met schoolwerk.

- is de voorkeursmanier van sociale interactie fysiek met elkaar bezig zijn en dingen doen. Jongens communiceren op een andere manier dan meisjes en praten niet over gevoelens en emoties.

Bij meisjes:

- rijpt de linkerhersenhelft (hier ligt het taalcentrum) eerder en ontwikkelen de verbindingen tussen links en rechts zich sterker.
- is ontwikkeling van de woordenschat en het uitdrukken in taal eerder en sterker aanwezig dan bij jongens.
- is de voorkeursmanier van sociale interactie praten en reflecteren.

Ruzie: verbaal versus fysiek

Meisjes zijn van nature beter in praten en daardoor ook verbaal agressiever. Niet voor niets wordt over meisjes vaker gezegd dat ze kattig zijn dan over jongens. Als je het over fysieke agressie hebt, 'winnen' de jongens het. Jongensruzies en meisjesruzies kun je daarom niet met elkaar vergelijken.

Bij jongens zijn ruzies meestal voorspelbaar en goed te volgen: 'Hij is begonnen en toen gebeurde dit en daarna dat.' Bij meisjes zijn ruzies ingewikkelder. Als je aan verschillende meisjes vraagt wat er is gebeurd, hoor je verschillende verhalen. Ondertussen zijn ze (zo subtiel mogelijk) bezig zichzelf gunstig neer te zetten ten opzichte van de ander, omdat ze aardig gevonden willen worden.

Meisjes kunnen zich meestal beter inleven in anderen dan jongens. Een mooie eigenschap, maar het betekent ook dat ze de ander beter kunnen bespelen, manipuleren en verrijnd kunnen liegen en bedriegen.

Motorische ontwikkeling

Meisjes zijn gemiddeld sneller met praten. Jongens communiceren vooral met hun lichaam en zijn daarin sneller dan meisjes. Als een jongen iets in zijn handen heeft, onderzoekt hij dat uitvoerig. Het lijkt misschien alsof hij het alleen maar kapot maakt, maar dat is niet zo. Door te onderzoeken leert hij juist veel en door daarover te praten, krijgt hij meer materialenkennis.

Die kennis wordt nooit bijgehouden bij het volgen van de ontwikkeling, maar taal en alles over de motorische ontwikkeling wel. Op die laatste twee vlakken scoren meisjes al op jonge leeftijd beter. Dat komt aan de ene kant omdat dit meer hun voorkeursgedrag is en aan de andere kant omdat ze meer geneigd zijn om te doen wat de ouders willen.

Druk versus rustig

Jongens drukken problemen en stress, maar ook plezier, lichamelijk uit. Dat ziet er soms druk uit. Meisjes praten liever en dat oogt rustiger. Op de basisschool zijn gedragsproblemen de meest voorkomende klachten bij jongens.

Een jongen die in zijn hoofd met allerlei dingen bezig is, kan niet stil blijven zitten. Hij moet dit lichamelijk uiten en wordt (hyper)actief. Voor de juf of meester kan dit storend zijn, maar eigenlijk is zijn gedrag heel normaal. Op deze manier uit hij zich beter en kan hij zich beter concentreren.

Als meisjes niet lekker in hun vel zitten, gaan ze vaker piekeren. Daardoor kunnen ze last krijgen van buikpijn. Op school is dat bij meisjes dan ook het meest voorkomende probleem.

Concentratie op school

In de klas zitten kinderen veel stil en daar zijn jongens minder goed in. Ze willen graag bewegen en als dat niet kan, worden ze onrustig. Meisjes kunnen zich langer op hun werk concentreren, luisteren beter naar de uitleg van de juf of meester en schrijven hun huiswerk beter op.

Dit komt ook omdat meisjes vaak meer geneigd zijn om het anderen naar de zin te maken. Daarom doen ze hun best op de manier die de ander van ze verwacht. Dat meisjes vaak betere schoolresultaten halen, heeft niets te maken met intelligentie. Jongens zijn vaker met andere dingen bezig.

Assertiviteit en leiderschap

Jongens houden van duidelijkheid: de baas is de baas. Ze zijn dan ook niet bang voor conflicten, durven op de voorgrond te treden en de leiding te nemen. Meisjes willen graag aardig gevonden worden en dat kan lastig zijn binnen een hiërarchie. Meisjes nemen dan ook op een subtielere manier de leiding. Op latere leeftijd kunnen meisjes prettige leiders zijn. Ze hebben inlevingsvermogen en zijn bereid zichzelf weg te cijferen. Gebrek aan assertiviteit zorgt er vaak voor dat ze hun leiderschapskwaliteiten niet altijd ontwikkelen.

Emoties

Er wordt vaak gedacht dat meisjes emotioneler zijn, maar dat is een misverstand. De manier waarop jongens en meisjes hun emoties uiten, is wel verschillend. Meisjes huilen sneller dan jongens. Biologisch gezien is het voor meisjes makkelijker om te huilen. Hun hersenen verschillen op dit gebied van die van jongens. Gebeurt er iets naars, dan verwerken meisjes dit eerder door

te huilen en jongens door te ondernemen. Beide manieren hebben hetzelfde effect: het maakt hun hoofd weer helder en rustig.

Rol van ouders

Even heel zwart-wit: in de peuter- en kleutertijd spelen meisjes binnenshuis vaders en moeders en jongens trekken bij voorkeur eropuit en verbouwen de boel. Meisjes vissen naar complimentjes door met een stoffer en blik in de weer te gaan, jongens door te laten zien hoe goed ze kunnen klimmen. Maar wat is hierbij de rol van de ouders? Het is vooral belangrijk dat je je kind ziet als een individu, ongeacht of je een zoon of een dochter hebt.

Hou rekening met zijn of haar individuele wensen en authenticiteit en baseer daarop hoe je met je kind omgaat en welke eigenschappen je stimuleert. Je kunt nog zoveel horen en lezen over de verschillen tussen jongens en meisjes, maar dé standaard jongen of hét standaard meisje bestaat niet. Geef je kind daarom genoeg ruimte om eigen voorkeuren te ontwikkelen.

Bied alternatieven aan

Het is goed om rekening te houden met bepaalde verschillen tussen jongens en meisjes. Je kunt typische jongens- en meisjesactiviteiten gerust stimuleren, maar bied ook alternatieven aan. Geef je zoon ook eens een pop, zonder uit te stralen dat dit 'ongewoon' is of juist dat hij ermee móét spelen. Leer hem de wereld te ontdekken met alle mogelijkheden die er zijn. Dingen mogen onderzoeken helpt ook bij het bepalen van je eigen identiteit.

Grenzen ontdekken

Leer je kind om zijn eigen grenzen te ontdekken. Houdt je zoon van stoeien? Besef dan dat hij zich juist veilig voelt door op die manier de competitie aan te gaan en te ontdekken hoe ver hij kan gaan. Het is schattig als je dochter lief en gehoorzaam is, maar leer haar ook om voor zichzelf op te komen. Je kunt nu eenmaal niet iedereen aardig vinden.

Welk voorbeeld geef jij?

Welk voorbeeld geef jij aan je kind? Moeders hebben vaker een beschermende rol en vaders zijn meer geneigd om te experimenteren en uit te dagen. Een vader gooit zijn kind in de lucht en de moeder roept: voorzichtig! Een moeder kan haar zoon helpen zijn gevoelens onder woorden te brengen en een vader helpt zijn dochter beter voor zichzelf op te komen. Misschien voed jij je kind alleen op en mist je kind een rolmodel. Je kunt altijd advies vragen op het consultatiebureau. Of misschien heb je wel familieleden of vrienden en vriendinnen bij wie je terecht kunt. Bron: Ouders van Nu